

U susret dvestotom maratonu

Rođena sam u proleće 1965. u Vukovaru. Detinjstvo i dobar deo mladosti provela sam u Borovu, kraj lepog plavog Dunava. Matematičku gimnaziju pohađala sam u Vukovaru. Fakultet tehničkih nauka- odsek mašinstvo završila u Novom Sadu i time stekla zvanje diplomiranog inženjera mašinstva.

Prvo radno iskustvo sam stekla kako nastavnik stručne grupe predmeta u Tehničkoj školi u Borovu 1992. Kad sam počela 2000. godine da radim u osnovnoj školi u Borči kao nastavnik Opštetehničkog obrazovanja, diploma koju sam imala nije bila odgovarajuća. Zbog toga sam polagala razliku ispita na Tehničkom fakultetu u Čačku i na taj način postala profesor tehnike i informatike. Ovaj posao i danas obavljam samo je predmet promenio naziv u Tehnika i tehnologija.

Niš maraton, 2024.

Borovo je bilo predivno mesto za odrastanje sa bogatom sportskom tradicijom i mnoštvom sportskih klubova. Široke ulice i atari su nas decu mamili na svakodnevnu igru. Prirodno je bilo da svi vrlo rano naučimo da vozimo bicikl, kao da smo se sa istim svi rađali. Od jutra do mraka smo jurili za loptom, vozili rolšue, skakutali, penjali se po drveću.

Moja nevolja je bila što sam u svom najbližem okruženju uvek bila najstarija, a kao takva bila sam predodređena da čuvam mlađu decu iz komšilika. Kako sam odrastala tako je to čuvanje prerastalo u obučavanje. Matematika mi je uvek išla dobro, a kandidata za obuku je bilo je na pretek. Nešto kreneš da radiš kao dete i onda ti to postane odrednica, a kasnije u životu i profesija.

Otac se profesionalno bavio boksom. Bila sam fascinirana kako je uspevao da u isto vreme od vijače pravi osmice i preskače neverovatno brzo. Njegove priče o kondicionim treninzima zvučale su kao bajka koju bih naslovila: "Kako sam uspeo da prevaziđem samog sebe".

Kao devojčica od nekih dvanaestak godina pratila sam starijeg brata biciklom na treninzima dužina do Dalja, Osijeka i Vinkovaca, a onda bih sa grupom dece iz ulice trenirala tako što smo pretrčavali atar Borovo - Klisa i nazad. Trčali smo jer smo hteli da budemo spremni za kros kantri na aerodromu koji su se još tada održavali u organizaciji lista "Politika". U srednjoj školi sam dve godine trenirala gimnastiku. U toku studija u Novom Sadu sam sama ili sa koleginicom trčkarala pomalo, onako za svoju dušu, a neko vreme se bavila i planinarenjem po predivnoj Fruškoj gori.

Od 1991. pa do 1999. godine nisam se bavila sportskim aktivnostima. Moja okupacija u ovom periodu je bila zasnivanje porodice i traženje mesta pod suncem za nas. Selili smo se iz Borova prvo u Niš 1996, pa u Sremsku Mitrovicu, a 1998. nastanili smo se u Borči.

Nakon završetka bombardovanja 1999. odlučila sam da okrenim list i uhvatim se u koštac sa nikotinskom zavisnošću. S obzirom da prethodni pokušaji ostavljanja cigareta nisu urodili plodom (flasteri, žvake i slično), odlučila sam da sama sebi prepisem radikalnu terapiju. Svakodnevno sam obuvala patike, trčala po 8 km, a po povratku sa trčanja ispijala ogromne količine čaja od hibiskusa. Terapija je trajala dva meseca i nakon toga urodila je plodom. Dok sam trčala preko atara, neki dečak me je često gledao, a jednog dana je me i pitao: "Što vi trčite? Da li vas neko juri?"

Nakon ovog perioda redovno sam se pripremala za Žensku trku koja se održava jednom godišnje ili sam odlazila na aerobik u obližnju školu. Dobro sam se osećala kad sam u formi. Zato sam se trudila da održavam kondiciju i vodim računa o kilogramima. Želja da istrčim maraton došla je 2011. Nekim trkačima je zvučalo je čudno kad sam o tome govorila, jer pre toga najveća dužina koju sam pretrčala je bila 8km i nisam imala baš predstavu o tome u kakav podvig se upuštam.

Motivaciju sam našla tako što sam gledala slike maratonaca koji završavaju trke. Bila sam oduševljena onim što sam na tim slikama videla: suze, radost, smeh. Upitala sam se zašto ja to ne bih mogla. Tako sam odlučila da sama sebi poklonim maraton. Našla sam plan priprema na sajtu Trčanje.rs i 1.01.2012. krenula sa ostvarivanjem tog plana.

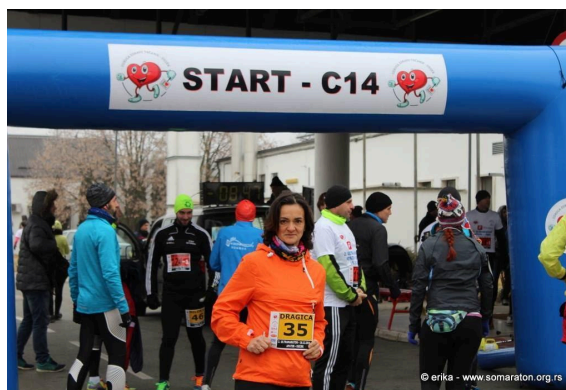
Te godine zima je bila sa dosta snežnih padavina i minusima koji su išli do -12. Prvi put u životu trčim po minusu, sa fantomkom na licu...noć, sneg, i ja. Isprepadani retki prolaznici se sklanjaju u strahu. Dok mi se lede trepavice i čelo, vreo dah mi greje dušu. Trčala sam u ćerkinim patikama "adidas univerzal" sve do momenta dok se nisu pojavile rupe na đonovima pa su kamenčići koji su upadali unutra počeli da smetaju. Moja želja je bila da mi prvi maraton bude Beogradski, međutim u mojim treninzima su falile dužine koje nisam stigla zbog posla u školi da odradim. Trčanje po aprilskom suncu beogradskim ulicama je bio prevelik izazov pa sam prvi maraton trčala na Noćnom maratonu u Novom Sadu. Nepravilna tehnika u toku priprema je dovela dotle da sam na obe noge dobila upalu pokosnica, ali čak ni to me nije sprečilo.

Novi Sad, 2012.

Na trku sam otišla u organizaciji sa ekipom iz Trčanja.rs. Bio je pun autobus mladića i devojka koji su išli na polumaraton, i ja među njima. Sve je bilo bajkovito. Sunčani kej, obasjana Petrovaradinska tvrđava, magična noć, muzika koja dopire sa svih strana. Sve vreme sam trčala sa avanturistom iz Rumunije i pričala sa njim na engleskom do 30 km, kad je on posustao, a ja uz izvinjenje nastavila. Neki momak, s kojim sam došla autobusom iz Beograda, pritrčava da mi doda vodu i nastavlja sa mnom da trči do kraja, iako je već završio svoju trku. Oduševljenje ovog momka me je još više držalo. Srce mi je pevalo, smejala sam se sve vreme. A on je navijao: "Ljudi, ova žena trči prvi maraton i ima 48 godina!", a pred ciljem me je čekala kompletna ekipa iz autobusa s kojom zajedno finiširam.

Nakon Novog Sada počinjem da vodim evidenciju pređenih kilometara. U treninzima sam se snalazila tako što bih prvo dobro proučila putanju, zatim evidentirala vreme kad krenem na trening i vreme kad se vratim, a naknadno određivala pejs. Oprema za trčanje mi je tad bila obična štoperica, a taktika mi je bila da na improvizovanoj narukvici napišem vremena za koja treba da pretrčim koji kilometar. Ručno bih u aplikaciju unosila podatke i pratila napredak. Mogla sam kroz aplikaciju da pratim i druge trkače.

Ultramaraton Apatin - Osijek, 2016.

Od kad sam počela da koristim ovu aplikaciju do momenta kad pišem ovu biografiju evidentirano je 31330 km. U samoj aplikaciji mogu da označim da li je u pitanju trening, trka, vrstu trčanja, teren. Tek pre dve godine sam dobila na poklon Garmin od kojeg se ne odvajam i sad mi je mnogo lakše, s tim što sam prethodne aplikacije (na telefonu "Strava" i "Smashrun") povezala, pa se sad sve to automatski ažurira.

Odlaskom na razne trke upoznajem druge trkače i cilj da se istrči jedan maraton prerasta u cilj da se istrči što više maratona. Do cifre od 100 maratona sam stigla nakon 10 godina trčanja a za sledećih 100 maratona mi je trebalo gotovo 3 puta kraće vreme. Osim maratona učestvovala sam i na 13 ultramaratona. Trčala sam i polumaratone i kraće trke, ali nisam vodila preciznu evidenciju ovih trka.

Zrenjanin maraton, 2024.

Onog momenta kad sam otkrila radost treninga, nikakve vremenske nepogode nisu mogle da me spreče da odradim trening. Roditeljima dece kojima sam predavala je to bilo jako čudno, ali moj kolega je to opisao: "Znam zašto trčiš, kad obuješ patike pretvaraš se u devojčicu!".

Sećam se jednog treninga sa Košutnjaka. Trčala sam sa drugom, na dan njegovog rođendana, trening dužine 30 km. Bila je letnja noć, kiša je lila kako iz kabla, a staza se pretvorila u bujicu reke. Bili smo blatnjavi, morki i presrećni...pevali smo i vrištali i trčali.

Plavi krug 2021.

Iako me trčanje ispunjava, nađem dovoljno vremena i za druge hobije. Zimi kuću pretvaram u botaničku baštu, a leti dvorište i terasu. Kad se sve dobro organizuje, za sve se ima vreme, pa i za druženje sa dragim prijateljima.

Najznačajnije trke u mom životu su svakako prvi maraton u Novom Sadu 2012, Ljubljana 2013. i Čikago 2024. Malo je teže izdvojiti samo tri. O prvom maratonu već sam rekla ono najvažnije.

U Ljubljani 2013. prvi put sam učestvovala na maratonu sa većim brojem učesnika. Na samom početku emocije su me gušile, borila sam se da ne plačem i to me je toliko iscrpilo da sam se nakon prve polovine umalo onesvestila. Shvatila sam da moram da zastanem i usporim. A onda ide legendarni završetak. Spontano se skupljamo sa

raznih strana. Sa podignutim rukama zajedno ulazimo u cilj. Veličanstvena slika.

Ljubljana, 2013.

Tek šta reći za Čikago, sa podrškom dece uz sebe koji su moja dva predivna i najsjanija odličja, sa 52600 trkača deliti stazu, svestan trenutka i gde si, i ko si i šta predstavljaš. S ponosom sam uletela u cilj sa zastavom.

Čikago, 2024.

Smešnih trenutaka je bilo, ali nisu izgledali smešni u trenutku dok su se dešavali, nego tek posle kad se sve "rekapitulira". Na drugom maratonu u Delibatskoj peščari sam se povredila, neoporezno sam pala i poderala čelo. Osim toga, teren je bio takav da sam sva bila izgrebana. Dok sam krvarila, vikala sam na medicinsku pomoć iz gorske službe da se ubrzaju. Sa zamotanom glavom sam nastavila trku uz komentar da bi trebalo da ostanem na posmatranju. Ni zaprepašćen pogled volontera nije mogao da mi dočara kako izgledam sve dok se nije trka završila, a tad je trebalo stati pred muža. U momentu dok sam ulazila u salu bio je tajac, jer su svi očekivali šta će da kaže, a on je jednostavno rekao : "Znao sam da će ti trčanje kad tad doći glave". Veći je problem bio otići u školu i "maskirati" se da se ne vide ogrebotine.

U početku trčanja dosta sam čitala sa sajtova, učila iz iskustva drugih, ali kad kreneš sa ovim onda učiš polako sam od sebe. Shvatiš šta ti prija i što ti ne prija. Bitno je da znaš da smo svi potpuno različiti i imamo svoja ograničenja.

Što se tiče ishrane, najviše mi odgovara sirova hrana. Mnogo voća i povrća, orašasti plodovi, sveža jaja i sveže mleko. Sve volim da začinem dobrim vinom. Dan pred maraton konzumiram samo banane i citruse. Pre početka ne jedem ništa, uobičajeno popijem toplu vodu sa limunom. U toku maratona mi prija med i elektroliti u vidu ceđenog soka od višnje. Mladim trkačima savetujem da prvenstveno osluškuju svoj organizam, da istraju i kad je teško.

"Pejseri" Beograd, 2024.

Planovi za dalje se uglavnom svode na to da upoznam neke nove gradove, koje još nisam obišla: Salzburg, Frankfurt, Beč, Rim. Do sad sam trčala sam u Srbiji, Hrvatskoj, Makedoniji, Sloveniji, Crnoj Gori, Albaniji, Grčkoj, Emiratom, BiH, SAD, Mađarskoj. Neki od maratona koji su mi privlačni se

održavaju dok traje nastava, pa mi ti otežava odlazak na iste. Upravo zbog toga meni su Hamburg maratoni spas, bliži su mi, isplativiji, a atmosfera je uvek prijateljska i opuštajuća.